

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1561. usque ad annum 1562

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118596

§. 47. Vassiacensium, & Guisianorum dissidia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66624](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66624)

villam, ubi aliquamdiu subsistere de-
 creverant, revertebantur: cum autem
 Guisus Dux literis à Navarræ Rege ac-
 ceptis rogaretur, ut in aulam quam-
 primum rediret, eo quod ejus præsentia
 oppido necessaria esset, hinc quantocius
 sese itineri accinxit.

§. XLVII.

*Vassiacensium, & Guisianorum
 dissidia.*

Interea casu res accidit, quæ rebus ad
 apertam rebellionem inclinantibus
 ingens momentum attulit, belloque ci-
 vili initium dedit: erat enim in Campa-
 niæ finibus in Catalaunensi Diœcesi exi-
 guum oppidum nomine Vassiacum al-
 tis mænibus munitum, ac Calvomontii
 in Bassigniacensi agro Præfectura, &
 præsidiali Curia ornatum: porro hujus
 oppidi incolæ querebantur, quod ple-
 rique pagi, ut Jonvillæ Principatus am-
 plificaretur, avulsi fuissent. Ceterum
 in hac urbe jam tum publice a Prote-
 stantibus habebantur conciones, ipso-
 rumque ritu in quodam loco prope Ec-
 clesiam Coena administrabatur, ad quam
 quandoque plusquam mille ducenti hæ-
 retici confluebant: cum vero proprium
 Ministrum nondum haberent, quemdam
 Trecis, ubi Episcopus Calvinistis aperte
 sævebat, accersebant: tunc autem Leo-
 nar-

Sæc. XVI.
 A. C. 1562.

Thuan. l. 6.
 Aubigné l. 3.
 cap. 1.
 Belcar. l. 6.

Sæcul. XVI.
A. C. 1562

nardus Morellus Geneva missus advenerat: attamen loci Præfectus, Parochus, ac Prior, cum nuperum edictum adeo manifeste violari ægerrime ferrent, de hac temeritate coram Catalaunensi Episcopo querebantur, qui etiam mox eo profectus est, adducto secum magni nominis Theologo, qui hunc Ministellum de suo errore convinceret.

Ergo movetur controversia de vocatione, manuumque impositione: at hujus hæretici pertinacia frangi haud poterat, cum igitur Catholici cives hujus Ministri petulantiam per Episcopum cohiberi haud posse cernerent, questum venerunt ad Antoniam Borboniam Guisii Ducis viduam, quæ cum femina esset virtutum laude illustris, veræque Religionis studiosissima, suamque viciniam Vassiacensibus hisce conciliabulis pollui tolerare nollet, hinc Duci Filio suo nimiam ejusmodi indulgentiam, qua & Deus offenderetur, & ipsius existimatio læderetur, acrius exprobrabat: eapropter Guisius Dux unacum Filio suo, Cardinale suo Fratre, & Brosio die ultima Februarii Vassiacum venit, ibidemque pernoctavit, & altera die prima Martii circa horam nonam matutinam Ecclesiam adiit, ubi ejusdem Sacellanus rem divinam peragebat: verum vix sacrum operari cæperat, cum
illico

illico Calvinistæ, quorum delubrum erat sat vicinum, ritu suo psalmos intonarent, quia tamen innotesceret, utrum id casu, vel consilio, ac malitia fecissent, adeo tamen confusa, & incondita voce clamabant, ut Dux suas preces interrumpere coactus peteret, quatenus saltem per horæ quadrantem a sua vociferatione cessarent, data fide, quod postea suos cantus, quamprimum Missæ, cui intererat, sacrificium esset peractum, libere profequi valerent: ast Calvinistæ adeo non suos clamores continebant, ut etiam elatiori adhuc voce cantarent, ac responsi loco nil nisi cachinos, atque injurias Duci rependerent:

Cum autem duo Ducis Ephebi natione Germani, quorum unus venatorium sclopetum, alter vero duos manuales Hæri sui sclopos portabat, tantam hæreticorum insolentiam ferre non possent, ad concionis locum accurrerunt, cumque armati essent, ceteri quoque famuli inde animosiores facti illos sequebantur, quin tamen aliud adversus hosce hæreticos molirentur, nisi quod ante fores clamarent, in hoc templo congregatos esse perfidos, ac Deo, Regique suo rebelles: ast cum Protestantes nil nisi contumelias in eos effunderent, hinc Ephebi cum ceteris fores effringebant, unde tantus oriebatur

Sæcul. XVI.
A.C. 1562.

tur

Sæcul. XVI.
A.C. 1562.

tur tumultus, ut Principes veriti, ne eorum domestici majori Calvinistarum in templo congregatorum numero succumberent, illis opem laturo accurrerent, ac præprimis Guisus Dux, cum ex mulierum, ac infantium ejulatu, quid rei subesset, facile intelligeret, a Missæ Sacrificio discedens ad fani portam stricto ense advolabat: attamen vix eo delatus erat, cum illico lapidis jactu in genu, vel ut alii volunt, in manu vulneretur, quamvis vero leviter saucius esset, tam copiose tamen sanguis ex vulnere profluebat, ut ejus domestici in rabiem acti, nequidem exspectato Domini sui mandato in templum irruerent, trucidatisque circiter sexaginta hæreticis ducentos ferme vulnerarent, quamvis Guisus Dux precibus, ac minis instaret, altaque voce neminem lædi præciperet. Postea Morellus Minister captus ad Sancti Desiderii oppidum abducitur, simulque scamna, ac pulpitem confringuntur, quædam biblia gallica dilacerantur, ac quædam etiam ædes vicinæ spoliantur.

His peractis Dux Rhemos iter suum prosequatur, tumultuque sedato Beza Moncellum voluptuarium Regis prædium Briæ situm venit, qui de hac cæde coram Rege, ejusque Matre Regina questus, tanta arrogantia, ut potius minari,

nari, quam precari videretur, pœnas sumi postulabat: Verum a Navaræ Rege responsum, quod Calvinistæ primi seditioni caussam dedissent, cum armati Vassiacensem conventum habuissent, violantes edictum Mense Januario promulgatum, vi cuius arma in cætibus deferre severe prohibebantur: at Beza hæc reposuit: „dum viri prudentes „arma gestant, secum pacis securitatem „afferunt.„ Nec his contentus, adversus Ducis vitam minas quoque evomuisse dicitur, quas etiam postea inhumana crudelitate executus est.

§. XLVIII.

Guissus Dux Lutetiam Parisiorum delatus.

Cum hæc interea gererentur, Guissus Tiuan. l. c. Dux haud salutato Rege Parisios venit, & quamvis Regina comperto Vassiacensi tumultu nullum non movisset lapidem, ut Ducem præpediret, ne Aulam, imo nequidem hanc Metropolim adiret, nihilominus per Sancti Dionysii portam urbem ingrediebatur, comitantibus eum Montmorentio Connestabili, Aumalio Duce ejus fratre, & Sandreano Marescallo. Adventanti obviam ibant Mercatorum Præfectus, urbisque ædiles, populus vero festiva voce ubique clamabat: *Vivat Guissus*: id vero Regina

Sæcul. XVI.
A.C. 1562.

na